

Oto nasi Krajanie – z racji miejsca urodzenia oraz Ci, których obecność w Jaśle, nawet okazjonalna, jest udokumentowana lub wielce prawdopodobna.

□ **Święty Wojciech** □ (urodzony około [956](#) w [Libicach](#) – zamordowany, w męczarniach [23 kwietnia 997](#), w pobliżu grodu Cholin w [Prusach](#)). Ten biskup i męczennik został uznany przez Kościół Katolicki za jednego z głównych patronów Polski. Pochodził z książęcego rodu czeskich Sławnikowiców, spokrewnionego, przez Dąbrówkę, z dynastią Piastów. Wiele podróżował. Wiadomo, że przez Węgry i Kraków dotarł do Gniezna. W 997 Wisłą dopłynął do Gdańska, tam i po drodze chrzcił wiele osób.

Podobno był w ówczesnej osadzie Jasiel, wszakże znajdowało się tu ważne małopolskie targowisko, przyciągające wędrowców i kupców. Przyszły święty miał chrzcić naszych pogańskich przodków wodą z cudownego źródła, które znajdowało się ponoć w miejscu obecnego Placu Żwirki i Wigury w Jaśle, uświęconego lokalizacją tutaj najpierw drewnianej kapliczki, w późniejszym czasie, kościoła i klasztoru Karmelitów Trzewickich. Potwierdza to, odkryta podczas remontu kina „Syrena” w 1958, studnia cembrowana ze źródlaną wodą. Ten często odwiedzany plac usytuowany jest na osiedlu Śródmieście w Parafii Świętego Stanisława Biskupa i Męczennika.

Święty Wojciech został kanonizowany w [999](#) w [Rzym](#) ie przez Papieża [Sylwestra II](#) .

▣ **Święta Jadwiga Andegaweńska**▣ (urodzona 18 lutego 1374 w Budzie - zmarła 17 lipca 1399 w Krakowie). Trafiła na tron do Polski zaproszona z Węgier.

Jej małżeństwo z Władysławem Jagiełłą, wielkim księciem Litwy dawało możliwość unii Polski z Litwą. Historia oddaje Jadwidze pochwały za wszelkie dobro, jakie się działo za Jej przyczyną. Kiedy przemierzała trakt z Biecza, gdzie ufundowała w 1395 szpital, do Sanoka, powóz królewski utknął w grząskim gościńcu, nieopodal dzisiejszego skrzyżowania ulic: Jagiełły, Koralewskiego, Bednarskiej, Polskiego Czerwonego Krzyża i Bohaterów Monte Casino. Jaślanie, podkładając bale drewna, wydostali wóz z błota. Wdzięczna za ocalenie królowa miała ufundować kapliczkę w tym miejscu. Najpierw była drewniana, z czasem zastąpiona obiektem murowanym. Odnotowana w źródłach z 1654 w obrębie obwałowań miejskich. Od lat jest tu czczona przez jaślan kamienna rzeźba Maryi z Dzieciątkiem stojącej boso na kuli ziemskiej opłatanej przez węża. Maryja na lewej wysuniętej ręce trzyma Dzieciątko z kulą ziemską i berłem w dłoniach, zaś w prawej sama dzierży większe berło. Głowy Maryi i Dzieciątka zdobią ażurowe korony.

Kanonizacji Świętej Jadwigi dokonał Papież Jan Paweł II - na krakowskich Błoniach - 8 czerwca 1997. Dawny ratusz miejski w Jaśle zdobyły na froncie rzeźby Królowej Jadwigi i króla Władysława Jagiełły. Mianem Królowej Jadwigi określano przed wojną i tuż po niej jasielską Szkołę Powszechną - wydziałową żeńską przy ulicach Sokoła i Asnyka 1. Jej koedukacyjny spadkobierca - Gimnazjum numer 1 z Oddziałami Dwujęzycznymi w Jaśle, działające od 1 września 1999 do 31 sierpnia 2017 przy ulicy Czackiego, przyjęło 8 czerwca 2004 imię Świętej Jadwigi Królowej. Jej wizerunek, w mozaice, jest umieszczony w kościele Świętego Stanisława Biskupa i Męczennika w Jaśle, na terenie której na osiedlu Śródmieście posadowione były wspomniane szkoły.

☐ **Święty Jan z Dukli**☐ (urodzony około [1414](#) w [Dukli](#) - zmarły [29 września 1484](#) we [Lwowie](#)).

Związany był miejscem początkowej edukacji z Krosnem. W młodości przebywał w pustelni na wzgórzu Zaśpít w

[Trzcianie](#)

koło Dukli. Prawdopodobnie odbył nowicjat, zakończony ślubami zakonnymi u Braci Mniejszych Konwentualnych w Krośnie. Jako, że przez kilka lat studiował teologię w Krakowie, w konwencie franciszkańskim, przemieszczał się przez Jasło via Krosno lub Nowy Żmigród. Ówczesna droga bita w tamtym kierunku jako jednolita biegła dzisiejszymi ulicami Kościuszki i Jana z Dukli, wszakże nie było jeszcze szlaku kolejowego. Utrudzony zakonnik Jan, nie raz zapewne, odpoczywał w Jaśle. W 1739 Papież Klemens XII ogłosił Jana z Dukli patronem Polski i Litwy.

Znający dobrze nasze tereny Papież Jan Paweł II uroczyście zaliczył Go 10 czerwca 1997 w poczet Świętych Kościoła Katolickiego. Dokonał tego w mieście Świętego Jana – w Krośnie. Byłem wtedy z rodziną na tamtejszym lotnisku, gdzie odbyła się celebra. Od 11 marca 1999 przemianowano ulicę Janka Krasickiego na Jana z Dukli na osiedlu Żółków - w Parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa i Niepokalanego Serca Najświętszej Maryi Panny w Jaśle.

☐ **Święty Józef Sebastian Pelczar**☐ (urodzony 17 stycznia 1842 w Korczynie - zmarły 28

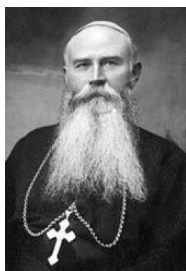
marca 1924 w Przemyślu). Ten pasterz, często wizytujący parafie, zatroskany o ubogich, był zanurzony w codziennej modlitwie. Pracowity i sumienny. Uporządkował duszpasterstwo w diecezji. Kiedy w 1900 Rada Gminna Jasła przekazała Franciszkanom plac pod budowę świątyni, biskup przesłał władzom pozdrowienie i błogosławieństwo. Był w Jasle wiele razy.

W kościele Farnym pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny 16 września 1900 odprawił Mszę Świętą z udziałem Cesarza Franciszka Józefa I na zakończenie manewrów armii austro – węgierskiej, które odbywały się na terenie powiatów jasielskiego i krośnieńskiego. Natomiast 17 maja 1903, poświęcił kamień węgielny pod budowę kościoła Franciszkanów przy ulicy Mickiewicza. Z tego dnia zachował się w kronice jasielskiego klasztoru Jego podpis: *Józef Sebastian Pelczar – Biskup przemyski*.

Wpis tego biskupa z owego czasu jest też w kronice Szkoły Podstawowej w Brzyszczkach.

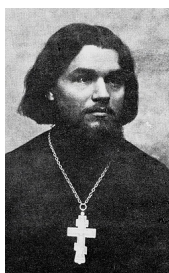
Arcypasterz Pelczar przyjął w diecezji, najpierw w Cieklinie - w 1901, oraz dwa lata później w Jasle, siostry Wizytki. 17 maja 1903 poświęcił kamień węgielny pod budowę Ich jasielskiego kościoła Najświętszego Serca Pana Jezusa, zaś 12 października 1904 poświęcił tę świątynię, a kilka dni później kościół w Cieklinie. W 1915 gościł kilka dni w Jasle, 1 czerwca przewodził Mszy Świętej Bożego Ciała w Rynku, 6 czerwca poprowadził procesję z kościoła Franciszkanów. Był też u sióstr na Górcie Klasztornej 12 czerwca 1920. Warto dodać, że na urzędzie biskupa sufragana diecezji przemyskiej Józefa Sebastiana Pelczara, zastąpił jaślanin ksiądz Karol Józef Fischer, który został przez Niego wyświęcony na biskupa 19 maja 1901.

Beatyfikacja, Józefa Sebastiana Pelczara, w której uczestniczyłem tuż przed ołtarzem, odbyła się 2 czerwca 1991 w Rzeszowie, z udziałem naszego Ojca Świętego. Jego kanonizacji też dokonał Papież Jan Paweł II w 2003. W kościele Świętego Stanisława Biskupa i Męczennika upamiętnia Go mozaika zaś od 10 listopada 2000, ulica na Górcie Klasztornej – w Parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa i Niepokalanego Serca Najświętszej Maryi Panny w Jasle. Także w tamtejszym kościele jest figura Świętego Józefa Sebastiana Pelczara.

☐ **Błogosławiony Josyf Jozafat Kocyłowski**☐ (po [ukraińsku](#): Йосафат Йосиф Коциловський; urodzony 3 marca 1876 w [Pakoszwóce](#) - zmarły 17 listopada 1947 w [łagrze](#) w Czapajiwce koło [Kijowa](#)). Ten [biskup przemyski](#) , samborski i sanocki, obrządku grekokatolickiego, [męczennik Kościoła Katolickiego](#) zdawał maturę w C.K. Gimnazjum Jaśle w 1896. Wymieniony w „Księdze Pamiątkowej 100 lecia Gimnazjum i Liceum imienia Króla Stanisława Leszczyńskiego 1968”.

Byłem we Lwowiena liturgii, odprawionej w obrządku [bizantyjsko - ukraińskim](#) , połączonej z beatyfikacją Tego duchownego, wraz [27 nowo męczennikami greckokatolickimi](#), której dokonał Papież Jan Paweł II na hipodromie [27 czerwca](#) 2001 we [Lwowie](#) .

☐ **Święty Maksym**☐ **Gorlicki** (właściwie Maksym Sandowycz, Sandowicz (urodzony [31 stycznia](#) [1886](#)

w

Żdyni

, dziś Zdyni - zmarły

6 września

1914

w

Gorlicach

). Ten duchowny

prawosławny

i męczennik pochodzenia

łemkowskiego

o, uchodzi za osobowość nieprzeciętną, dzięki charyzmie i głębokiej wierze. Prawdopodobnie był jakiś czas, uczniem jasielskiego Gimnazjum. W latach I Wojny Światowej był więziony w Jaśle.

Święty Maksym Gorlicki został kanonizowany 9 września 1994 w Zdyni przez Święty Sobór Biskupów Polskiego

Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego.

Święty Maksym, współ ze

Świętym Janem Chrzycielem,

są patronami diecezji przemysko - gorlickiej Kościoła Prawosławnego.

□ □ **Błogosławiony Stefan Wyszyński**(urodzony 3 sierpnia 1901 w Zuzeli - zmarły 28 maja 1981

w

Warszawie

).

Prymas Polski

w latach 1948 – 1981. Znał nasz region. Był bowiem internowany w klasztorze Sióstr Nazaretanek w Komańczy od 29 października 1955 do 26 października 1956. Przeniesienie Prymasa z Prudnika Śląskiego do klasztoru w Komańczy było efektem starań Episkopatu

Polski. O zmianie miejsca internowania Stefan Wyszyński dowiedział się wieczorem 28 października 1955. Wyjazd z Prudnika nastąpił nazajutrz 29 października w przeddzień uroczystości Chrystusa Króla o godzinie 6.00 rano. Droga wiodła przez Katowice, Kraków, Tarnów, Jasło, Krosno i Sanok. O godzinie 15.30 samochód wiozący Prymasa dotarł do położonej około 40 kilometrów na południe od Sanoka wsi Komańcza. Tu Jego spowiednikiem był wówczas gwardian franciszkański z Sanoka ojciec Jakub Półchłopek, w latach 1945 – 1953 przełożony klasztoru w Jaśle. W Komańczy długie lata pracował ksiądz prałat Stanisław Porębski, urodzony 25 listopada 1909 w Kowalowach koło Jasła. Pełnił obowiązki kapelana w domu klasztornym Sióstr Nazaretanek i zarazem proboszcza parafii obrządku łacińskiego w Komańczy, w czasie pobytu tamże księdza Prymasa Stefana Wyszyńskiego. Wykonał wtedy wiele fotografii kardynała, w różnych sytuacjach, 193 pozycji jest ogólnie dostępnych w Narodowym Archiwum Cyfrowym.

W Komańczy spotkał się też z kardynałem Stefanem Wyszyńskim 18 września 1956 jaślanin Stanisław Lewek, lekarz z Sanoka, który otrzymał z tamtejszego wydziału Zdrowia polecenie zbadania księdza Prymasa, w miejscu internowania - klasztorze Sióstr Nazaretanek. Doktor Lewek powtórnie spotkał się z księdzem kardynałem w grudniu 1956 na Zjeździe Służby Zdrowia w Częstochowie.

Decyzję o uwolnieniu Prymasa, jako jedną z pierwszych, podjął Władysław Gomułka, zaraz po VIII Plenum KC PZPR, które odbywało się 19 - 21 października 1956. 26 października o godzinie 9.00 rano do Komańczy przyjechali wysłannicy Gomułki i jego ówczesni najbliżsi współpracownicy: wiceminister sprawiedliwości Zenon Kliszko i poseł Władysław Bieńkowski. Podczas dwugodzinnej rozmowy z Prymasem ustalone zostały główne warunki porozumienia i normalizacji stosunków między Państwem, a Kościołem. Kardynał Wyszyński opuścił Komańczę przed południem 28 października - w dniu święta Chrystusa Króla. Wracali przez Jasło. Ksiądz Prymas około godziny 21.00 przyjechał do Domu Arcybiskupów Warszawskich przy ulicy Miodowej, owacyjnie witany przez tłumy mieszkańców stolicy.

W Warszawie Prymasa odwiedzał, ksiądz proboszcz Stanisław Dudziński, w sprawie ewentualnej rozbudowy jasielskiego kościoła Farnego, do której nie doszło. Kardynał Wyszyński nie mógł wziąć udziału w uroczystościach związanych z rozpoczęciem peregrynacji Symbolów Nawiedzenia Jasnogórskiego Obrazu: Świecy i Ewangeliarza w diecezji przemyskiej, w Parafii Farnej pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny - 8 marca 1970 w Jaśle. Przesłał swoje błogosławieństwo i zdjęcie z autografem.

W dniach 14 – 17 września 1972 obchodzono w Dębowcu Jubileusz 125-lecia objawienia się Matki Boskiej w La Salette i 120 - lecia powstania Zgromadzenia Misjonarzy Saletynów oraz

70 - rocznicę przybycia Ich do Polski. Uroczystościom przewodniczył Prymas Stefan Wyszyński, obecny był także kardynał Karol Wojtyła. Uczestniczący w dębowieckich obchodach gwardian jasielskich Franciszkanów ojciec Nikodem Szałankiewicz, zaprosił do odwiedzania kościoła franciszkańskiego w Jaśle księdza Prymasa Stefana Wyszyńskiego i księdza biskupa Ignacego Tokarczuka. W drodze powrotnej z Dębowca 17 września 1972 około godziny 15.00 byli Oni w kościele, przy zbiegu ulic 3 Maja i Chopina, gdzie trwała wówczas adoracja Najświętszego Sakramentu. Po udzieleniu błogosławieństwa ojcom i braciom zakonnym Prymas Wyszyński i inni goście byli jeszcze u Sióstr Wizytek na Górcie.

□ □ *Od 31 maja 2001 Stefan Kardynał Wyszyński jest Patronem* Szkoły Podstawowej numer 11 w Jaśle . Ta została uroczystie otwarta 4 września 1967 na Osiedlu Zakładów Chemicznych „Gamrat” jako Szkoła Podstawowa numer 2 w Krajowicach dla klas 1 - 6. W 1976 owa placówka została zamknięta, a uczniowie przeniesieni do Szkoły Podstawowej numer 3 w Jaśle. Od 1 września 1987 znów stała się filią „Trójki” na osiedlu Krajowice. Od roku szkolnego 1988/89 z tej filii stała się samodzielną instytucją o nazwie Szkoła Podstawowa numer 11 w Jaśle z klasami 1 – 6.

□ □ *W wyniku wprowadzenia reformy systemu oświaty w 1999 szkoła pozostała 6 - klasową szkołą podstawową, a jej absolwenci kontynuowali naukę w jasielskich gimnazjach.* 1 września 2006 utworzono Zespół Szkół Miejskich numer 2 w Jaśle, w skład którego weszły Szkoła Podstawowa numer 11 oraz sąsiadujące z nią Przedszkole Miejskie numer 13.

25 września 2009 w Komańczy odbyło się spotkanie szkół, noszących imię księdza Kardynała Stefana Wyszyńskiego, z udziałem reprezentacji Szkoły Podstawowej numer 11 z osiedla „Gamrat” w Jaśle oraz Senatora RP – Stanisława Zająca, Wicemarszałka Województwa Podkarpackiego Bogdana Rzońcy, Burmistrza Miasta Jasła Marii Kurowskiej. Podczas uroczystej Eucharystii przed Klasztorem Sióstr Nazaretanek ksiądz biskup Edward Białogłowski poświęcił nowy sztandar jasielskiej „Jedenastki” noszącej imię kardynała. W rezultacie kolejnej reformy oświaty w Polsce polegającej na stopniowym wygaszaniu gimnazjów, z dniem 1 września 2017 Szkoła Podstawowa numer 11 w Jaśle, nieustannie z Patronem Wyszyńskim, została ponownie przekształcona w 8 - klasową szkołę podstawową wchodzącą w skład Zespołu Szkół Miejskich numer 2 w Jaśle .

Uchwałą Sejmu i Senatu RP rok 2021 ogłoszony został rokiem Kardynała Stefana Wyszyńskiego w 120. rocznicę urodzin i 40. rocznicę śmierci. Jego punktem kulminacyjnym była Msza Beatyfikacyjna, która odbyła się 12 września 2021 w Świątyni Opatrzności Bożej w Warszawie. Podczas specjalnej liturgii Prymas Tysiąclecia został ogłoszony błogosławionym

Kościół Katolickiego. W tym samym czasie do godności błogosławionej wyniesiona została także matka Elżbieta Róża Czacka – założycielka Towarzystwa Opieki na Ociemniałym w Laskach.

W 2017 Telewizja Obiektyw wyprodukowała dokument fabularyzowany „Jako w niebie, tak i w Komańczy”. Autorem scenariusza, opracowanego na podstawie historycznych materiałów archiwalnych, wspomnień siostry Bogumiły oraz pamiętnika samego Prymasa Wyszyńskiego jest Marcin Ziobro. Film opowiada czas internowania Prymasa Stefana Wyszyńskiego w Komańczy. W rolę kardynała wcielił się Marek Kalita. Wystąpili także, między innymi, Jerzy Trela i Aleksandra Popławska. Premiera obrazu „Jako w niebie, tak i w Komańczy” odbyła się 15 grudnia 2017 w Krośnie. Natomiast 16 grudnia 2017 o godzinie 19.00 pokazano film premierowo, a 19 grudnia 2017 o godzinie 11.00 i 19.00 powtórzono w Jasielskim Domu Kultury. Tamże odbył się też bezpłatny pokaz 11 września 2021 o godzinie 14.00. Premierowa emisja w Telewizji Polskiej nastąpiła we wtorek, 9 marca 2021 o godzinie 20.55 w programie I, z powtórką w niedzielę, 14 marca 2021 o godzinie 10.00. Także w Dniu Beatyfikacji 12 września 2021 Telewizja Polska w programie I emitowała film o godzinie 21.25 i o 22.50 powtórzyła w TVP DOKUMENT. Film można obejrzeć tutaj: <https://vod.tvp.pl/video/jako-w-niebie-tak-i-w-komanczy,jako-w-niebie-tak-i-w-komanczy,52694765>.

W przeddzień beatyfikacji, od 11 do 20 września 2021 na jasielskim rynku oglądaliśmy wystawę plenerową „Stefan Wyszyński – prymas przełomów”, przygotowaną przez Magdalenę Zawadzką, nauczycielkę [Szkoły Podstawowej numer 12 z Oddziałami Integracyjnymi imienia Ignacego Łukasiewicza w Zespole Szkół Miejskich numer 3 w Jaśle](#)

. Równocześnie zaprezentowano te plansze na szkolnej stronie internetowej wraz ze wspomnieniem autorki wystawy „

[Owocowanie](#)

miłością, CZYLI WSPOMNIENIE O STEFANIE WYSZYŃSKIM”. I nadal jest tam dostępna <http://zsm3jaslo.pl/2022/210912/>

. Życie, duchowość i dzieło apostolskie Stefana Wyszyńskiego obrazują teksty i fotografie rozmieszczone na dziewięciu tablicach ekspozycyjnych w chronologicznym i ideowym porządku: „

CZAS LAT DZIECINNYCH”, „

LATA MŁODZIEŃCZE, „U początków drogi kapłańskiej”, „KAPŁAN W CZASIE APOKALIPSY”,

„Kapłaństwo jako modlitwa i praca”, „VIA DOLORIS” „Wszystko postawiłem na Maryję”, „Myśląc Ojczyznę” „

Myśląc Wyszyńskim

”.

